

Angspæfæringar vedrørende ættileissheld.

af
Rommantit Sælyg

6/12, 21

Foredrag i Litteratur- og Selskabel d.

Min Herre.

Som bekendt har Formanden planlagt Afholdelsen af en Række Foredrag her i Selskabet i Tinter omkrukkende de Europæiske, man paa forskellige Omraader kan uddrage af Tredenskrigen, samt hvorledes disse kan overføres paa vore Forhold, og han har anmodet mig om at tale om Artilleriskibe.

Det er dog ikke uden Betænkelighed, at jeg har paa taget mig Herred, eftersom det nuværende Tidspunkt vil nok er det mest ugunstige for alle Tale om Bygning af Artilleriskibe her hjemme, dels fordi Pengemidlerne jo for Tiden er yderst smaa, dels fordi der der her i Landet i Offentligt blaser en for Artilleriskibe meget uheldig Tind.

Jeg skal imidlertid forsøge at gøre mit Bedste.

Fredsted er jo alle Militæriske vigtigste Opgaver, saavel hvad Materiel som Personel angaar, efter bedste Evne at søge at gøre brede alt paa det, som vi - af en vis Skyld for at kalde Tingene ved sit rette Navn - kalder "de virkelige Forhold", men det har som Regel altid vist sig, naar de virkelige Forhold indtraf, at man ikke havde været forudsæende nok, ofte ikke havde haft Fantasi nok, og Tredenskrigen giver da ogsaa utallige Beviser herpaa.

Betrægtes saaledes først Tyskernes Indfald i Belgien, viste det sig her, at de geniale Mand, som havde forbudt Landets Forsvar nedop med et lyst Indfald for Gje, ikke havde haft Fantasi nok til at tænke sig Muligheden af, at Tyskerne skulde komme frem saa snart Skyts frem, at nogle faa Troppene var nok til at ødelægge et helt Forl.

Tyskerne derimod havde forudsat Nødvendigheden af hurtigt at kunne modkæmpe de belgiske Fæstringer, og havde derfor allerede flere Aar før Krigen konstrueret og indskuddt de 42 cm Haubitzer, og til Trods for at mange Hundrede Tårnepliglige var blevet indøvet i deres Betjening, var Trost sivet ud om dens Existens, hvorefter Fremkomsten af "den dicke Bertha" var en Overaskelse for hele Tredens.

Da Krigen senere skiftede Karakter, hørte man ikke meget om dette Skyts, og der blev ikke lavet flere af dem.

Frangem til snart og dog let bevægeligt Skyts frembragte imidlertid efterhaanden Fremkomsten af op til 35 cm Kaliber, og Artilleriet fejrede vel nok sin største Triumf ved Fremkomsten af de langtrækende 21 cm Kanoner, hvormed Tyskerne besejrede Paris

paa en Aftand som herfra til Korsør.

Under Skyttegravskrigen myldrede det frem med ny Taabem og ny Metoder. Hele Skalaen af Taabem blev anvendt lige fra den mest raffinerede Giftgas til den eldgamle Dolk, der dog pyntedes med det nye Navn „trenck knive“.

Luftskibet som Tyskerne havde ventet sig saa meget af, fik ~~dog~~ kun en kort Glansperiode, saa afrites det af Flyvemaskinen, der naaede en uventet Udvikling.

Fodfolket, som mange efter Boerkrigen mente i Fremtiden burde være beudant, blev befodret i Motoromnibus, og Kavalleriet ophraadte som beudant Infanteri.

Ammunitionsforbruget antog saa kolosale Dimensioner, at Ammunitionsmengden i Løbet af kort Tid fik en lavmændende Indflydelse paa begge Parters Dispositioner, og med Følge, at saa at sige enhver blot nogenlunde dertil brugelig Fabrik blev sat til at lave Ammunition.

Paa alle Punkter var der Overraskelser, men som sædvanlig fremkaldte ethvert nyt Taabem den tilsvarende Parade.

Giftgassen skabte saaledes Gasmasken, Luftpartøjene ^{AD} Maskin Skytset den pansrede Motortank, Fotograferingen fra Luften, Camouflagen, og Granatbordaskilden kaldte de gamle Flaakylme til Live igen.

I det hele taget vekslede Midler og Metoder ustandseligt i Landkrigen, men et sted fast, uden Slamp og Risiko vandtes ingen Sejre.

Vander vi os nu til Søkrigen, er Billedet ikke fuldt saa broget, hvilket vil nok for en del skyldes, at Søkrigs materiel ikke saa let lader sig improvisere, naar det drejer sig om større Skibstyper. Desuden troede Ingen i Begyndelsen af Krigen, at denne vilde vare saa lang, at der vilde blive Tid til at bygge nye Skibe, og senere, da det blev klart, at Krigen vilde trække i Langdrag, var de tyske Tærfter fuldt oplagne af at lave Le Baade, og desuden kendte det for dem at skaffe det til Panser nødvendige Nikkel og Chrom, og de engelske Tærfter havde nok at gøre med at bygge Gasledning for den sentrede Handelsblokkade samt Inaa-partijer til Imødegaelse af Le Baadeblokkaden.

De særlige Forhold betyngede dog, at der i England byggedes et ut stort Antal Monitror. Denne Skibstype

der forlangt var opgjort i de store Maas, og som ifølge hele sin Natur synes bedst egnet som coast defence, blev ikke destruerede med god Fortæring anvendt til coast-offence mod Flanderns og Galipolis Skyster. Det sidste Skjæb til disse Monitoren toges fra de som Artilleriskibe mistyktude meget store Skysere af Courageous Klassen, der saa i Stedet for jels Anvendelse som Transportskibe for Flyvemaskiner.

For at sikre Flydeværn var Monitorenne forsynede med bulger, som viste sig meget nyttige.

Da saa at sige alle Kampene mellem større ~~Skibe~~ fandt Sted mellem Skibe, der var færdigbyggede eller i alt Fald konstruerede for Krig, kan man ved at sammenligne de to Modstanderes Shitsmateriel darme sig et Skin over begge Partes Forudsættelse.

Paa Grund af Englands fjerne og vidtstrakte Besiddelse var de engelske Skibe store, med stor Fart og stor Aktionsradius og varmere ^{svare} med for hurtigt at kunne optræde overalt i Verden og der tage Kampen op selv med de stærkeste Modstandere af tilsvarende Klasse, men dette medførte, at der ikke var bleven saa meget Tægt tilovers til Beskyttelse, som man kunde have ønsket.

I Tyskland, hvor man i lang Tid havde lagt sit Bageprogram udsp. med en Krig mod England for ~~op~~ ^{oppe} man indtil kort for Krigens Udbrud ~~had~~ vært handicappet af Tiller Handels Sammenstøt med Sansen til Strid af de største Embuder. De tyske Skibe var derfor gennemgaaende mindre end de engelske, men da de var bestemt til at optræde i Nordsøen, havde man kunnet siges med noget mindre Fart og forholdsvis ringe Aktionsradius, og endelig havde man i Tilled til, at Sejlstuden i Nordsøen ikke vilde tillade Kamp for meget store Afstande, og i Tilled til den tyske Ammunitionens Evolventhed over den engelske, ment at kunne siges med mindre Kaliber for det samme Skjæb, medens man fastholdt 16 cm som mindre Kaliber for det sekundære Artilleri, Skjæb og Skjæbrydning. Den derved vundne Vægt var anvendt til Fordel for Beskyttelsen saavel mod Artillerield over Vandet som mod Torpeder og Miniangst under Vandet, og endelig havde man gjort sig meget Umage for at sikre sig mod Explosion af Krudtmagasinerne ved Jernatsprængning i Tarsene.

Naagtlig man vil nok i Almindelighed har regnet Tyskland for den mest aggressive af de to Magter vidner den tyske Flaades Egenskaber dog mest om Defensiven den engelske derimod om Offensiven.

Den Maade, hvorpaa Tyskland førte Søkrigen var da ogsaa i høj Grad defensiv, hvad Overfladeskibe angaar, og naar Ententen faktisk led overmaade meget større Tab af Krigsskibsmateriel end Centralmagterne, skyldes dette jo udelukkende Undervandskrigen. Ser man imidlertid bort fra denne og holder sig til Artillerikampene med dem store Skibe, da har disse Antal trods Krigen Langvarighed været meget ringe.

Udenfor Nordsoen var det udelukkende Krydserkampe, og de endte alle med Sejr for det sværeste Skibs i de hurtigste Skibe, hvilket vil sige at England sejrede i dem alle undtagen ved Coronel, hvor det overlegne Artilleri og den største Fart var paa tysk Side.

I Nordsoen var Forholdet anderledes.

Ganske vist blev den forholdvis langsomme og svagt erfarede Blücher nedskudt paa ganske programmsaglig Maade i Krydserkampen paa Sutterbank af de store engelske Slagkrydsere, men i Jyllandsslaget gik det ikke Engländernes saa godt. Her synes det, som om de Theorien, Tyskerne havde lagt til Grund ved Bygningen af deres Dreadnoughts, var da rigtigste. I alt Fald led Engländernes betydelig større Tab i Skibsmateriel og Menneskeliv end Tyskerne, hvis Skibe viste sig at kunne taale en ganske overordentlig voldsom Beskydning selv fra det sværeste Skibs uden at bringes til at synke.

Tabet af "Queen Mary" og de andre Krydsere skyldtes Explosion af Kordtmagasinerne forårsagede ved Grønlandssprængning i et Kanonteam, og det var kun en enkelt Mandes Aandsmægtighed, der holdt dem fra at lide samme Skæbne, idet en stor Grønlandsspræng i det ene Tårn og antændte nogle Ladninger, men en Underofficer i Tårnet, der ikke strax blev dræbt, naaede ~~høj i rette Tid~~ at for varskott Magasinfolkene, saa at Døren til Kordtmagasinet blev lukket højt i rette Tid til at hindre Ilden fra de brandende Ladninger i at trænge ind i Magasinet. Næsten Fuld Tårnbesætningen over 60 Mand dræbtes.

Tyskernes Forsudsankendelse melom paa dette Punkt frelste deres Skibe fra at lide "Queen Marys" Skæbne, uagtet man vid, at i all Fald om Bord i Derflinger fretkom der Granat-sprængning: 2 af Kanontæmmene, hvorved begge Besatninger ialt e 150 Mand dræbtes, men Skibet vedblev dog at deltage i Kampen.

Hvor sejglinde de tyske Skibe var, afgiver Lützow et godt Bevis paa. Den blev ramt i Forstribet af en Salve 38 em Granater, der fuldstændig splittede dette ad, men alligevel kunde Skibet flyde fra sine Sværskeotter og prøvede paa ved Bakning at man Stavn. Da det imidlertid viste sig, at dette ikke kunde lykkes, fir det blev lyst, at man ind lag de tyske Minespæringer, blev Besatningen overført til andre Skibe, og Lützow blev sanket ved Torpedow, af hvilke der maatte anvendes hele 6, fir at fra Skibet ned.

Naar de svære engelske Projektiler ikke gjorde saa stor Fortrad, som man kunde have ventet efter det Antal Træffere, der opmaadedes med dem, var det, dels fordi nogle af dem kun var ladede med sort Skudt, og navnlig fordi deres Brandvirk ikke diuede. Der var saaledes mange Granater, som enten slet ikke sprang eller ogsaa sprang staa ved Anslaget sned Panseret. At Engländerne selv erkendte dette, kan man ~~se~~ lase i Adm Jellicoes Beretning, men desuden ved jeg, at der allerede en Uge efter Slaget kom Forspørgsel til Befors om Levering af Brandvirk.

De tyske Brandvirk derimod var ^{godt} fretkendte og var forsynede med en Forsinkelse, hvortil de fretkendte havde fretket Tæm ved et Skydeforsøg i Meppen med vort Bastrup-Multz Rør, og som bevirkede, at Granaten fik Tid til at bryde Panseret, fir den sprang. ^{Blundings} Medens Følkampene saaledes ombrent fik det Udseende, som man kunde forvente, frembød de to Egendomme ligesuden, der er nye, og som jeg skal gaa lidt nærmere ind paa nemlig:

- 1) Slaget skydes ikke mere, Kampen fortsattes til den Overvundne syntes, som Regel med Mand og Mus.
- 2) Kampene fris som oftest paa meget store Afstande.

I tidligere Tid var det meget almindeligt, at Skibe blive erobrede under en Søkamp. Naar dette skete ved Entring, hejpede Sejrherrn sit Flag over den Overvundne, og saa var den Sag afgjort; men ofte handte det ogsaa, at den ene Part, naar han var bleven saa forskudt, at han ikke kunde slippe vak, slog Flaget som Tegn paa Overgivelse for at undgaa Blodbadet ved Entring af den overlegnes Hordstander, og dette regnedes ikke for en Tanke, naar den Overvundne ellers havde kaamt plet tappert.

Under den russisk-japaniske Krig synes det imidlertid, som om Anskuelse er ved at forandre sig paa dette Punkt, idet en Del russiske Skibe sank uden at have strøget Flaget, og Adm. Nebogatoff blev, saa vidt jeg husker, dømt til Døden, for at have overgivet sig.

I Verdenskrigen har vistnok kun 1 Skib strøget, nemlig Emden, men den stod ganske vist ogsaa fast paa et Koralrev, saa den ikke kunde synke. I alle andre Tilfælde er den Overvundne enten drukket bleven skudt i Sank, eller naar han ikke længere kunde forsvare sig, har han ladet Skibets Bandvinkelarbejde, og saaledes selv samtalt Skibet, hvorved som Regel Skibet deler af Besatningen er druknet, blot for at undgaa at Skibet faldt i Fjendens Hænder.

En saadan gunnig Optraadelse synes mig at tale højt for den moderne Sømands Mod, Patriotisme og Selvopofrelse.

Hvad nu Kampen paa de meget store Afstande angaar, da er denne et særdeles interessant Spørgsmaal for en Artillerist.

Admiral Percy Scott, der vel nok med Rette har Anseelse for at have sat Kanonskydning i System i England, skriver i sin Bog "Fifty years in the service", at han under et Besøg om Bord i Prins Heinrichs Flagskib i Kiel i 1905 opdagede, at Tyskernes Ildledningsapparater var bedre end de engelske, og at de tyske Skibes Kanoner hermed gives meget større Elevation end de engelske. Dette forstærkede ham aabenhjert, og han udvirkede da ogsaa, at en stor Elevation blev indført ved de engelske Kanoner, ligesom han i de følgende Aar arbejdede ihærdigt for at for konstruere og indføre centraliseret Sigte. Han fortæller i sin Bog meget om den Mangel paa Forstaaelse og Evne, han mødte her i

Admiralitetet og hos Tøffeererne, men det lykkedes ham dog at få sin Firing Director installeret i nogle Skibe før Krigen. Under denne viste det centraliserede Sigte i Forbindelse med Salvskydning sin absolutte Overlegenhed, og nu er alle øvezelske Skibe indrettede til "Director-Firing". I Tyskland havde man ogsaa før Krigen først indført centraliseret Sigte, hvad der tydelig fremgaa af v. Flausens Bog "die zwei weissen Vögel", der i Parvulus bemærkes, foruden en ret rige Beskrivelse af det artilleristiske Kommandoanlæg i Serpingen, efter min Mening giver den bedste Fremstilling af de Skibes Sigtetale i Jyllandsslaget, og som jeg her læser. Paa et Punkt stod Tyskerne mærkeligt nok under Eng-landerne, nemlig i Skudvidden for deres svære Skyts, og dette var en Følge af deres Methodiskhed. I 1905 havde deres Kanoner allerede den Rækkevidde, de ansaa for at være den størst anvendelige, nemlig c. 18000 m, hvilket der for deres daværende største Kanoner, de 28 cm $4\frac{1}{2}$ svarede 20° Elevation. Ved Jordfriheden af 30.5 cm $1\frac{1}{2}$ beholdes de 18000 m som Maximumsrekkevidde, men hvilket krævedes nu kun 13 $\frac{1}{2}$ ° Elevation, og først i Typen "Baden", der blev færdig under Krigen, fik de 38 cm Kanoner 16° Elevation med Max. Rækkevidde 27000 m. Her havde Tyskerne dog regnet galt, og det kendte de ogsaa flere Gange under Krigen, at Skytserne maatte standse Alden, fordi Afstanden var for stor, medens Engländerne under Krigen rettede.

En stor Max Elevation behøver imidlertid ikke altid at betyde, at man vil skyde paa stor Afstand.

Gaar vi c. 40 Aar tilbage i Tiden, møder vi vor egen Følgelands 30.5 cm $1\frac{1}{2}$. Den havde ogsaa en Max Elevation paa 20°, hvilket svarede en Rækkevidde paa godt 10000 m, men der var saa vist Ingen, der ~~den Gang~~ tankte paa at udnytte denne Rækkevidde.

Grunden hertil var jo nok for det første den, at Apparatkonstruktionen den Gang stod paa et primitivt Standpunkt, og desuden manglende alle de Hjælpsmidler, Skydning paa stor Afstand kræver, men for det andet var ogsaa den hidrige Kamp mellem Artilleri og Panser i fuld Gang. Skibtygerne tankte kun paa at få det hurtigste mulige Panser hangt paa Skibene, selv om dets Udbrændning derved blev ganske absurd lille, og Artilleristerne

var ganske hypnotiserede af den Opførelse med deres
svære uladte ofte massive Projektiler at træffe og gennem
bryde dette Panser, og derfor maatte der skydes paa ganske
kort Hold. Den Form, hvorefter Kampen laanktes foed,
var Skyningkamp med Vædring som Endemaal, og
hurtig behøvedes ikke Skyning paa lang Afstand.

At man kunde være saa forblindet af den Ide, blot
at bryde Panser, og ganske at glemme, at hele det store ubr
skyllede Skibsskrog kunde totalt ødelægges ved Granatild,
er ganske ufatteligt for Nutidens Artillerister.

Endnu i 1894 læs Tanken om Skyning paa andet
end ganske korte Afstande ^{mogt} ~~ganske~~ fjernt, hvilket tydeligt
fremgaaer af vort Skyningreglement, der udtømte i det Omslag
ifølge hvilket den største Afstand for Skarpskyning
er 2000 Aln eller 1250 m. Man lagde forøvrigt den Gang
ikke megen Vægt paa den praktiske Skyninguddannelse.
Teoretisk og excercemæssigt havde man ganske vist hele
5 forskellige Skyningmaader nemlig: Fod Skyning og Fodbev.
Skyning med fast Indstilling og med indirekte Sigte og
endelig Konvergerende Skyning med fast Indstilling og
med indirekte Sigte, men til Indvielse af alle disse
Skyningmaader i Praxis, var der kun tilladt 6 Skud pr
svær Kanon fordelt paa 2 Skytter og 2 Skyningdage. Den
sidste Dag skulde endda det sidste Skud skydes med
Krigsladning til Prøve af Installationserne. Som Regel
led Skibet da ogsaa betydeligt Skadte ved denne Skyning,
og naar Artilleriunderofficererne kom hjem
fra Tojt, var det et stændigt Spørgsmaal mellem
Overkanonerne, hvordan gik det ved Skuddet med
Krigsladning?

Saa primitiv var Forholdene for kun 25 Aar
siden, og det nægtet man dengang allerede i 25 Aar havde
købt Kanoner, hvis Præcision selv paa lange Afstande
ikke stod tilbage for de moderne Kanoner; men det
var Hjælpemidlerne det kendt med, navnlig Afstands
maalere og Kikkertsigter.

Der skulde Krig til for at bringe Gang i Ud-
viklingen, og den første Krig, den mellem Kina og
Japan kom udbrudt i 1894. Her viste det sig da ogsaa,
at Skibe kunde ødelægges uden at Panseret blev brudt,

III

idet de japanske Skydsere med forholdsvis let Skyts og paa
flere Tusind m Afstand besjrede de kinesiske d v s forhen-
værende tyske Panzerskibe.

Allerede i 1898 kom det største Skridt i Udviklingen
under den spanske-amerikanske Krig. Man havde nu
lige faaet Barr and Strouds Afstandsmaler, og den eneste
Søekamp, der forekom, fandt da ogsaa Sted paa ret lange
Afstande. Amerikanerne, der jo var tekniske overlegne,
vandt jo med Letthed, tillrods for at deres Tropper % var
elendig.

Under den russiske-japanske Krig i 1904-5, til hvilken
Japanerne, takket være dette Selskabs Arsenmidlem Kammandori
Münter, modte særdeles vel udrustede, hvad Skibsmateriel an-
gaaer, ligesom de ogsaa gennem flere Aar havde øvet sig
i Fagtningskrydninger med Krigsladning paa ret lange
Afstande, blev Skibe virkelig skudt ned paa 5-6000 m Afstand,
men samtidig klarlagdes Nødvendigheden af et ensartet Ka-
liber for det svære Skyts i Skibene.

De fra denne Krig gjorte Erfaringer gør sig meget
hurtigt Udslag i England ved Begyndelsen af det første
Store Krigs skib "Dreadnought", der øjeblikkeligt antoges som
Slagskibstype for alle de store Mariner, men med stadig
væksende Displacement og stadig voksende Kaliber saavel for
det svære Skyts som for den sekundære Armering.

Efter Fremkomsten af Store Krigs skibe var alle
Betingelser tilstede for Skydning paa virkelig lange Afstande
undtagen den centraliserede Middeldele, som som før sagt
blev denne realiseret for Krigene, og de konkurrerende Myster
øvede sig flittigt ved Fagtningskrydninger med bevægelig
Mast. Dog blev der for Krigene, saa vidt vides, ingen Steder
skudt paa større Afstand end 12000 m, hvorfor det kom
som noget af en Overraskelse, at der under Krigene blev
skudt paa 20000 m og opraaet Tropperne paa 18000 m.

Jeg skal nu ikke opholde mig mere ved de artilleri-
østiske Erfaringer fra Verdenskrigen, kun skal jeg slaa
fast, at de kan sammenfattes i et saavel til Land som
til Vands samstemmende Kæv om Artilleri, mere Artilleri
og sværere Artilleri.

Og dette er ikke saa underligt, eftersom Kæmperne
i Virkeligheden er den vidunderligste og mest fuldkomne

Maskin Menneskesnitte har skabt. Ingen anden Maskin kan som Hanssen i Løbet af 100 Sekunder overføre en Energi mængde paa 40-50000 ml til et Projekt og derigennem dette saa sikkert, at det paa en Afland af kun 3 danske Mil kan træffe et Maal saa lille som et Skib og med en saa enorm ødelæggende Virkning, som f. Ex Queen Marys næsten momentane Undergang er et anskueligt Bøvi paa.

Vender vi nu Blikket fra Verdenskrigen til vore egne Forhold, kan det jo ikke nægtes, at Perspektivet skrumper ganske betydeligt ind.

Jeg skal nu ikke indlade mig paa ^{nyere} strategisk politisk Ledning af de i Fremtiden mulige eller sandsynlige Konstellationer, som Begreberne Østmagt og Vestmagt kunne give Anledning til, dels fordi det saa ofte før er gjort i denne Sal, langt bedre end jeg vilde kunne gøre det, dels fordi jeg finder det ganske unyttigt og overflødig, da man dog paa det nuværende Tidspunkt i Virkeligheden ikke har og ikke kan have noget samlet overblik over Begreb om, hvad selv den nærmeste Fremtid kan bringe, endstige de saa langt frem i Tiden, at man skulde kunne basere en ny Flaadeplan derpaa. Det gælder blot om ikke at slæbe den gamle i Stykker.

Den eneste Ting man, Folkeforbund og al Verdens Konference til Trods, kan være detsens sikker paa er, at den nu tilendebrogte Verdenskrig ikke bliver den sidste store Krig i Verden, og at vi derfor efter bedste Evne til enhver Tid maa slæbe rustet til at lægge imod den og om muligt holde os udenfor den.

Det synes jeg imidlertid ikke, at man gør paa den af Lt Bangsbøll i forrige Næde angivne Maade, for selv om man ved de sindrigste strategisk-politiske Reasonnementer har udfundet den eventuelle Fjendes sandt og naturlige Angrebsmethode, saa bør man ikke ensidigt indrette sit Forsvar udelukkende med Hensigt paa denne Situation, for i saa Fald vilde denne Fjende ganske nøje vide, hvorefter han ikke skulde bære sig ad, naar han vilde angribe os.

Danmarks geografiske Beliggenhed er jo desværre saa prekær som vil muligt lige paa det smalleste Sted

mellum Nord og Østersø, og ofte er Danmark i den Anledning poetisk bleven kaldt Nøglen til Østersøen, jeg synes nu at Betegnelsen Hængelaasen for Østersøen er bedre, og vor Flaades Opgave er da den at forhindre Uvdtømmende i at lukke denne Laas op.

Men den af Lt B antydede Forsvarsmethode mod et Landgangsforseg fra Sjællands SO eller SV Kyst, nemlig kan at lægge Miner fra det lave Vand og placere de Baade i de dybe Rønder, synes mig for at blive ved Belædet med Laasen, at minde om den naive gamle Dame, der, da hun gik ud, og læsede Goven, og lagde Nøglen under Maatten og satte en Plakat for Døren med Anvisning paa, hvor Nøglen laa, saaledes at en eventuel Indbryder blot behøvede at krumme Sproget for at tage Nøglen og lække sig ind.

Hvis man virkelig har sig saadan ad, saa vilde Fjenden, som ved Rekognoscering med sine Flyvere naturligvis vilde vide, hvor vort Undervandsforsvar laa, tage en ordentlig Fjerkost og feje hele Herligheden væk. Hvoraf denne Fjerkost skulde bestaa, fik vi Besked om i sidste Måned. Lt Dahl anbefalede en Flak Minestryger, der med 25-30 Knops Fart hurtigt kunne rydde en passende bred Vej gennem Minifjeldet, og medens en anden Flak som en Le Bardsjagere holdt vore Le Baade nede fra Bunden med slæppede Maskiner, for at deres Plads ikke skulde rives ved Stølp af Hydrofomer, vilde Landgangsstyrken forholdsvis sikkert kunne søge igennem vort Forsvar og søge sig en passende Landgangsplads.

Nøj! saadan skal man ikke bære sig ad. Har man lagt Nøglen under Maatten, hvad man for en vis Maade er tvunget til at gøre, da Fjenden næsten altid vil vide, hvor vort Undervandsforsvar er anbragt, saa anbringer man en Bulldog ovenpaa Maatten i Form af saa mange Kanoner som muligt i Skibe saa rykke fri som muligt, saa skal den ondtalte Fjerkost være meget større, og muligvis kan den blive for tung for den eventuelle Fjende at bændtere, d v s saa er der Skak om, at den eventuelle Indbryder belanter sig og endretter sig paa anden Maade uden at prøve paa at pille ved den Laas.

Lad os et Øjeblik vende os tilbage til Verdenskrigen.

der vil vi møde et ganske ligende Billede. Strax i
Krigens Begyndelse fik England ved den antrent samtidige
Nedskydning af de 3 Krydsere af Cressy Klassen ved en
enkelt L. B. Færme ved disse Baade at føle, og der er in-
gen Tvivl om, at hele den engelske Flåde havde den
bedste Vilje af Vorden til at komme de tyske L. Baade
til hjælp. Marineministeren Mr Churchill udtalte sig endog
vel overlegen om at grave Rottorne ud, men Bullbideren
saa paa Maatten udenfor Wilhelmshafen i Form af en
Masse ubehagelige Kanoner om Bord i den tyske Højse-
baade, og nægtet England senere hen i Krigm led uende-
lig langt større Tab ved de tyske L. Baade end Tabet af
de 3 Krydsere, blev der dog aldrig noget af den Rottog.
Dermed lykkedes det Engländerne, ~~ikke~~ ^{dog} først kun imod
Krigens Slutning, ved et meget dristigt Skud at stoppe
Rottokullerne ved Lebrügge og Ostende, men der var der
rigtig nok heller ingen Bullbider paa Maatten.

Naa men L. B. var om heller ikke helt uvillig
til at anvende Kanoner til Forsvar af vore Manfeller, dog
menke hen, at det var belliger og måske ogsaa bedre
at anbringe dem i Batterier i Land.

Heller ikke heri kan jeg være enig med Lt. B.
Berarer, Kanoner er altid gode til Skyldforsvar, ogsaa
naar de staa i Land, men saa skal de være store
og anbragt som Jernbaneskylts og kunne kibe Sjælland
og helst ogsaa Landet rundt paa en Ringbane.
Belliger end at anbringe dem i Skibe er det dog vist
ikke og heller ikke bedre. Det bliver dog kun at binde
Bullbideren saa langt fra Maatten, at Indbryderen
lige velop kan se at liste Nøglen frem.

Spørger man mig om, hvor jeg egentlig vil hen,
saa skal jeg sige det saa kort som muligt.

Jeg vil skære, at man skal lade være med at
udnævne enten Kanoner, eller Torpedoen, Minen eller
Luftbomben til Forudsættelse og saa ensidigt vike for at
tilvejebringe den for ~~et~~ af disse Taaen gunstigste Ordning
af vor Marine. Jeg mener, at i enhver Flåde, der skal
have nogen Chance for at opfylde den betydningsfuldste Forordning,
der kan stilles til den, nemlig at holde os udenfor en
Krig, maalt alle Taaen være repræsenterede i et passende

Forchold, uden at jeg dog her skal driste mig til at prøve
 paa at afgjøre, hvorledes dette Forhold bør være.

Den nu afuldte Nordenskrig, som mange og
 maaske ikke med Lrette mener, at vi kan lakke Ma-
 onen for, at vi ikke blev indblandet i, synes jeg tyde-
 lig beviser Rigtigheden af mine Ord.

Hvis vi saaledes ind Krigens Udbrud havde haft
 vort Forsvar indrettet ensidigt, kun bestaaende af Minus
 og Le Baader, vilde Tyskland saa have stillet for, at
 vi kunde sparre Passagen gennem Baltet. Jeg tror
 det ikke!

Men selv om vi nu anlager, at vort Lundervands
 forsvær, i Forbindelse med Batterier paa Sjælland, Sprog
 og Fyen, havde været startet nok til, at vi havde faaet
 Lov til selv at klare Storbaltspærringen, vilde Le Baad-
 dem saa have kunnet klare alle de mange og for-
 skelligartede Forpligtelser, der påhviler os under den
 mere end 4aarige Løsringsperiode?

Jeg mener nej! og naar man skal være ærlig
 man man vist indrømme, at ^{nesten} hele Jobbet med at
 klare Neutralitetsforpligtelserne i denne lange Tid til-
 faldt Overfladeskibe, medens Le Baadene mere eller
 mindre laa i Spejderlejr ved Skipskoven.

Det er ikke for at være ubehagelig mod Le Baadene,
 at jeg siger dette, jeg er selv en stor Ven af at gøre
 Tjenesten saa behagelig som muligt, men det var i Vir-
 keligheden ikke ret mange Opgaver, som de ifølge hele
 deres Væsen egnede sig til at løse under den foreliggende
 Situation. Men de havde jo en vis Mæde fra
 Bulldozers Palle, der trofast ^{sidder paa Masten} ventede, til Indbydelsen
 kom for saa at falde over ham.

For at forebygge enhver Misforståelse, vil jeg
 dog her bemærke, at et ensidigt Forsvar, bestaaende
 udelukkende paa Artillereskibe, vilde absolut heller ikke
 kunne have holdt os udenfor Krigens, dem alene
 havde Tyskland sandelig heller ikke stillet for som
 Vognfør af Storbaltspassagen.

Dog det er ikke alene under Krigsforhold, at
 Marinen har en Opgave. I Fredstid skal den op-
 drage og uddanne sit Personal, og jeg tror ikke at

Opdragelse alene i Le Baade under Vandet eller i Flyvebaade i
Luften eller som ^{Marinere} Søværner er tilstrækkelig til at danne
de Sømand, som en Marine maa have i sine
Rammer. Igennem Hundreder af Aar er det dog
med bevis, at dette lader sig gøre i Artilleristube
og det er god, at den Lige Le Baaden og Flyvebaaden
traadte frem som fordeligt Vaaben, saa det Personal
parat, som skulde og efter kort Tids Forløb kunne
bruge dem.

Den omvendte Sætning vil det vist være svært
at bevise.

Den Raad, der skal besjæle en Marines Be-
fuldmægtiget udrickes ikke let i en Le Baades omvendte
Rum. Af Lt Bangsbølls Indtælling siggude er vel
anden Raad frem, som gør sig Lykke i Ord som
"Hvis en Le Baad i vore Farvande bliver opdaget og
forfulgt, saa blot stop Maskiner og lad fælde", eller
dine "Bølgestrømmen kan ikke benyttes som Passer
for vore Le Baade, for hvis de dir, hvor de ikke
kan dykke, blev opdaget af Fjendens Flyver var de
redningsløst fortabt."

Nej kun ved en kollegial og loyal Samvirkelse
mellem alle Vaaben kan et heldsbringende Resultat
tænkes maad, og vi Søofficerer maa derfor sætte her
i Selskabet, hvor Ordet dog selvfølgelig bør være frit,
men navnlig udenfor, vorte os for at lade os
patriotisme at have vort eget Specialvaaben til
Flyverne og reducere de andre Vaaben in absurdum,
da man dog i højeste Grad vil svække den
civile Befolknings Tillid til Marinen's Effektivitet.

Jeg anser altværende stadig Artilleristube for at være
midvindende for os, men hvorledes Typen skal være
er ikke saa let at afgøre. Saa meget kan dog vist
siges, at Kanonerne skal være af saa stort Kaliber,
som vi kan overkomme, og for ved Selvskydning
at kunne opnå god Træfning bør der være 4 i
Regel, det sekundære Artilleri maa mindst være
12 cm og A B Skyts 75 mm. Over Vandet maa Skibet
være beskyttet mod 1500 Projektiler og under Vandet
intet mindre sa cyklusfri som muligt. Par Grund

af vore Fjendens ringe Udstrækning kan Fart og
Afhængighed være forholdsvis ringe.

At vi ikke i en nær Fremtid vil kunne
fra Midler til at bygge saadanne Skibe, står mig
ganske klart, men hvis man vilde prøve paa at
have en Flåde uden Artilleriskibe som led i den,
ville man sikkert hurtigt komme til at angre det
bittert, for den der tror at man i Fremtiden kan
komme udenom Kanoner, har vist Fortid klart
af Verdenskriegen.